

**Wyrok z dnia 17 lutego 2000 r.**

**I PKN 506/99**

**Odsetki ustawowe nie należą się od pracownika z powodu opóźnienia w spełnieniu obowiązku zwrotu rzeczy należącej do pracodawcy.**

**Zaciąganie zobowiązań pieniężnych w imieniu spółdzielni w sprawach dotyczących kierowania jej bieżącą działalnością gospodarczą należy do zarządu, bez względu na regulacje statutowe.**

Przewodniczący: SSN Walerian Sanetra (sprawozdawca), Sędziowie SN:  
Katarzyna Gonera, Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2000 r. sprawy z powództwa Spółdzielni Inwalidów „P.” Zakładu Pracy Chronionej w P. przeciwko Markowi G. o odszkodowanie, na skutek kasacji pozwanego od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 24 września 1998 r. [...]

I. z m i e n i ł zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt I.1 zamiast kwoty 6.521,57 zł zasądził kwotę 5.600 zł, oddalając powództwo co do kwoty 921,57 zł, w pkt I.3. oddalił powództwo w zakresie odsetek od kwoty 122 zł oraz w pkt I.4 zamiast kwoty 700 zł zasądził kwotę 600 zł,

II. o d d a ł i ł kasację w pozostałym zakresie,

III. zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

### **U z a s a d n i e n i e**

W imieniu pozwanego Marka G. wniesiona została kasacja od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 24 września 1998 r. [...], którym Sąd ten zmienił wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy dla Warszawy Pragi z dnia 16 września 1997 r. [...].

Pozwem skierowanym przeciwko Markowi G. Spółdzielnia Inwalidów „P.” w P. wniosła o zasądzenie na jej rzecz ogółem kwoty 8.043,57 zł. Na kwotę dochodzoną

pozwem składały się sumy: 7000 zł pobranych przez pozwanego z kasy Spółdzielni w dniu 20 listopada 1995 r. bez zgody Rady Nadzorczej tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia za pracę do końca lutego 1996 r., 921,57 zł, stanowiąca połowę zaliczki wypłaconej przez Zarząd Spółdzielni za udział pozwanego w sesji gospodarczej w Belgii oraz kwota 122 zł, stanowiąca równowartość pagera będącego „na stanie” pozwanego, a nie zwróconego Spółdzielni.

Sąd Pracy zasądził od pozwanego na rzecz powodowej Spółdzielni kwotę 8.043,57 zł oraz odsetki ustawowe w wysokości 35% w stosunku rocznym od kwoty 6643,57 zł od dnia 19 lipca 1997 r., a także kwotę 1545 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Pozwany Marek G. pełnił w powodowej Spółdzielni funkcję wiceprezesa zarządu od maja 1995 r. W dniu 20 listopada 1995 r. został odwołany z funkcji członka Zarządu. W październiku 1995 r. pozwany zgłosił siebie i prezesa Spółdzielni (Piotra T.) w Krajowej Izbie Gospodarczo-Rehabilitacyjnej do udziału w sesji gospodarczej w Belgii w dniach 12-19 grudnia 1995 r., organizowanej przez Spółdzielnię Usługowo-Rehabilitacyjną w Ł. Pismem z dnia 3 listopada 1995 r. pozwany poinformował organizatora imprezy, że z ramienia Spółdzielni jako uczestników wskazuje siebie i Piotra T. Poleceniem przelewu z tegoż dnia Zarząd Spółdzielni wpłacił zaliczkę na koszty pobytu na sesji (w wysokości 921,27 zł na 1 osobę). O tej decyzji Rada Nadzorcza nie była poinformowana. W dniu 20 listopada 1995 r. pozwany, prezes Spółdzielni, pełnomocnik Spółdzielni do spraw finansowych oraz kasjerka (żona prezesa Spółdzielni Piotra T.) podjęli decyzję o „zatrzymaniu” pobranych z kasy pieniędzy na poczet przyszłego wynagrodzenia. Dotyczyło to kwoty 20.000 zł, która miała być wpłacona do banku. „Zatrzymanie” tych pieniędzy było motywowane domniemanym przez te osoby wstrzymaniem przez Radę Nadzorczą Spółdzielni wypłaty wynagrodzenia Zarządowi (lub wypłacania go z opóźnieniem). W ramach kwoty 20.000 zł pozwany Marek G. pobrał od K.T. 7.000 zł (za pokwitowaniem). Protokół z posiedzeń Zarządu tego dnia sporządzała inna osoba niż ta, która czyniła to zazwyczaj; było to podyktowane chęcią ukrycia podjętych decyzji przed Radą Nadzorczą. W tym samym dniu (20.11.1995 r.), po dokonany podziale „zatrzymanej” kwoty, Zarząd wezwany został na posiedzenie Rady Nadzorczej i wówczas zostały wręczone jego członkom wypowiedzenia umów o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. O „zatrzymaniu” przez pracowników kwoty 20.000 zł nowy Zarząd Spółdzielni dowiedział się 27 listopada 1995 r. (od kasjerki K.T. wezwanej do wyjaśnień). Na początku grudnia 1995 r. Rada Nadzorcza dowiedziała się o wypłaceniu

zaliczki związanej z udziałem w sesji w Belgii. Wobec niemożności wycofania zgłoszenia udziału w tej imprezie pomimo, podjętych w tym kierunku działań, Rada Nadzorcza zadecydowała o „odstąpieniu od udziału w sesji”, licząc się z przypadkiem zaliczki. Pozwany w okresie sprawowania funkcji wiceprezesa był w posiadaniu pagera, który zwrócony został Spółdzielni w dniu 28 listopada 1996 r. Wskazane okoliczności stały się powodem decyzji Rady Nadzorczej o dyscyplinarnym rozwiązaniu z pozwanym umowy o pracę (z dniem 6 grudnia 1995 r.). Sąd Pracy uznał za uzasadnione żądanie w zakresie zwrotu przez pozwanego kwoty 7000 zł samowolnie pobranej na poczet przyszłego wynagrodzenia. W ocenie tego Sądu pozwany jako członek Zarządu nie był umocowany (§ 59 ust. 2 Statutu Spółdzielni) do podjęcia uchwały o przyznaniu sobie zaliczki na poczet wynagrodzenia (za okres wypowiedzenia) ponieważ stosownie do postanowień Statutu i Prawa spółdzielczego w stosunkach z Zarządem Spółdzielnię reprezentuje Rada Nadzorcza. Zdaniem tego Sądu Zarząd, którego pozwany był członkiem, bez zgody Rady Nadzorczej dokonał bezprawnego zatrzymania kwoty 7000 zł, która w dodatku była wówczas niewymagalna, a to uzasadnia żądanie strony powodowej zwrotu owej kwoty (wraz z odsetkami od dnia 20 listopada 1995 r.) Zdaniem Sądu Pracy podobnie nie ulegało wątpliwości, że pozwany bez zgody Rady Nadzorczej i bez powiadomienia jej zadecydował o wyjeździe dwóch osób na sesję gospodarczą do Belgii (świadczy o tym potwierdzenie zgłoszenia podpisane przez pozwanego). Zarząd nie miał upoważnienia do podejmowania czynności rozporządzających majątkiem Spółdzielni bez zgody Rady Nadzorczej, ponieważ nie został określony limit kwoty dla takich decyzji Zarządu. Konieczność zaś określenia takiego limitu wynikała z § 51 pkt 6 Statutu Spółdzielni. Rada Nadzorcza uprawniona była zatem odmiennie oceniać celowość takiego wyjazdu. W uzasadnieniu wyroku Sąd Pracy przyznał, że winna zostać zasądzona od pozwanego kwota 7921,57 (7000 + 921,57 zł), a nie 8.043,57 (zasądzona omyłkowo). Ponadto wobec zwrotu pagera użytkowanego przez pozwanego o wartości 122 zł (co zostało przez Sąd pominięte) i przekazania przelewem pocztowym przez pozwanego na rzecz Spółdzielni kwoty 1.400 zł (w dniu 18.07.97) kwota 7.921,57 zł, a nie 8.043,57 zł, winna była zostać zmniejszona o 1.400 zł, co dawałoby wielkość 6.521,57 zł. Od kwoty 6.521,57 zł winny być naliczone odsetki od dnia 19.07.1998 r.

Rozpoznając apelację pozwanego Sąd drugiej instancji uznał, że jest zasadna jedynie w części kwestionującej zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda w ra-

mach należności głównej kwoty 122 zł jako równowartości pagera (który pozwany zwrócił Spółdzielni) oraz kwoty 1400 zł (przekazanej przez pozwanego powodowi przelewem pocztowym w dniu 18 lipca 1997 r). Należność główna winna być zatem pomniejszona do kwoty 6521,57 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wymagalności, tj. 20.11.1995 r. Do dnia zapłaty należą się także odsetki ustawowe za zwłokę od 1400 zł za okres od 20.11.1995 r. do dnia 18.07.1997 r. (daty przelewu tej kwoty na rzecz Spółdzielni) oraz odsetki ustawowe od kwoty 122 zł (równowartość pagera) od 20.11.1995 r. do 27.11.1996 r. (tj. daty, w której pager został zwrócony). W pozostałej części apelacja została uznana za niezasadną.

Według Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że pozwany bezprawnie „zatrzymał” kwotę 7000 zł należącą do Spółdzielni (co potwierdził własnoręcznym pokwitowaniem). Ani Zarząd Spółdzielni ani powód osobiście nie mogli decydować o zobowiązaniach i „relacjach” finansowych między Spółdzielnią a Zarządem. „Do tego jest uprawniona jedynie Rada Nadzorcza Spółdzielni i to zarówno na podstawie § 59 ust. 2 statutu Spółdzielni jak i Prawa Spółdzielczego. Pomijając brak podstaw formalnych do takich działań stwierdzić należy, że w dniu 20.11.1995 r. żadne należności od Spółdzielni na rzecz pozwanego nie były jeszcze wymagalne. Bezpodstawne zajęcie (zatrzymanie) przez pozwanego kwoty 7000 zł uzasadnia żądanie jej zwrotu z odsetkami ustawowymi od dnia bezprawnego zatrzymania.” Gdy idzie o wyjazd do Belgii, to łączył się on z określonymi wydatkami finansowymi, zaś § 51 pkt 6 Statutu Spółdzielni do zakresu działania Rady Nadzorczej „pozostawia określenie wysokości kwot nabycia lub zbycia środków trwałych oraz zaciągania zobowiązań pieniężnych, powyżej której zarząd zobowiązany jest uzyskać uprzednio zgodę Rady. W sprawie bezspornym było, że Rada Nadzorcza takiego limitu nie określiła. Dlatego też pozwany jako członek zarządu nie był uprawniony do podjęcia decyzji o wyasygnowaniu konkretnych kwot na poczet wyjazdu do Belgii, gdyż udział w sesji łączył się z zaciąganiem zobowiązań pieniężnych, co do wysokości których nie istniał limit pozostawionych decyzji zarządu bez konieczności uzyskanej zgody Rady Nadzorczej.”

W skardze kasacyjnej zaskarżonemu nią wyrokowi zarzucono, iż narusza on: 1. art. 481 KC w związku z art. 300 KP „poprzez zasądzenie odsetek od kwoty 122 zł za okres, w którym pozwany był w posiadaniu pagera stanowiącego własność strony powodowej”, 2. art. 98 § 1 KPC, „polegające na zasądzeniu na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania za instancję odwoławczą pomimo zmiany na

korzyść pozwanego zaskarżonego apelacją wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi”, 3. art. 48 Prawa spółdzielczego „w zakresie oddalenia apelacji w części dotyczącej zaskarżenia zasądzenia od pozwanego kwoty 921,57 tytułem zwrotu kosztów wyjazdu na sesję gospodarczą” oraz 4. art. 328 KPC (w związku z oddaleniem apelacji w części dotyczącej kwoty 7000,00 zł), „polegające na ustaleniu, wbrew materiałowi dowodowemu zgromadzonemu w sprawie, że powód bezprawnie zatrzymał kwotę 7000,00 złotych należącą do spółdzielni”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty kasacji w części są uzasadnione i w następstwie tego istniały podstawy do częściowej zmiany zaskarżonego nią wyroku. Kasacja jest uzasadniona w szczególności w zakresie zobowiązania pozwanego do zwrotu kwoty 921,57zł jako równowartości zaliczki wypłaconej na pokrycie jego udziału w zagranicznej sesji gospodarczej. W tym zakresie Sąd Najwyższy podziela pogląd wypowiedziany w takiej samej sprawie (dotyczącej prezesa powodowej Spółdzielni) w wyroku tego Sądu z dnia 19 marca 1998 r., I PKN 557/97 (OSNAPiUS 1999 nr 5, poz. 159). Sprowadza się on do twierdzenia, że decyzja podjęta w kwestii zaliczki na pokrycie kosztów udziału w zagranicznej sesji gospodarczej należała do zakresu kierowania bieżącą działalnością powodowej Spółdzielni i pozostawała w gestii Zarządu zgodnie z postanowieniami § 57 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 oraz § 63 Statutu Spółdzielni. W tych ramach mieściły się działania skierowane na poszukiwanie nowych kontaktów lub partnerów handlowych podczas organizowanej pod patronatem Krajowej Izby Gospodarczo – Rehabilitacyjnej zagranicznej sesji gospodarczej. Ponadto po odwołaniu pozwanego ze stanowiska wiceprezesa Zarządu powodowej Spółdzielni istniała możliwość delegowania na sesję innego pracownika, która nie została wykorzystana przez Spółdzielnię. Zaciąganie zobowiązań pieniężnych w imieniu Spółdzielni, powyżej których Zarząd powinien uzyskać zgodę Rady Nadzorczej powodowej Spółdzielni, wynika z § 51 pkt 6 jej Statutu. Postanowienie to jednak nie może być odnoszone do spornej czynności (wypłacania zaliczki), gdyż jest to czynność z zakresu kierowania bieżącą działalnością gospodarczą strony powodowej, zaś przyjęcie przeciwnego założenia powodowałoby, że podjęcie każdej czynności związanej z wydatkowaniem jakiegokolwiek kwoty wymagałoby – i to za każdym razem – zgody Rady Nadzorczej. Takie pojmowanie sprawy przekreślałoby ustawowe uprawnienie Zarządu do kierowania

bieżącą działalnością gospodarczą Spółdzielni, która z natury rzeczy ma również aspekt finansowy, zaś inne stanowisko prowadzioby do zwoływania Rady Nadzorczej dla podejmowania wszelkich bieżących (zwykłych) operatywno-finansowych czynności Zarządu i tym samym prowadzioby do przejmowania przez Radę Nadzorczą bieżącego kierowania Spółdzielnią (zarządzania), co z istoty rzeczy nie należy do jej kompetencji. Z tego też powodu kasacyjny zarzut naruszenia art. 48 Prawa spółdzielczego w związku z wypłaceniem zaliczki z tytułu zamierzonego udziału w sesji gospodarczej jest zasadny. Postanowienie § 51 pkt 6 Statutu Spółdzielni, który przewiduje, że do zakresu działania Rady Nadzorczej należy określenie wysokości kwoty nabycia lub zbycia środków trwałych oraz zaciąganie zobowiązań pieniężnych, powyżej której Zarząd zobowiązany jest uzyskać uprzednio zgodę Rady, musi być interpretowane w zgodzie z przepisami Prawa spółdzielczego, w tym zwłaszcza określającymi ustawowe kompetencje zarządu (art. 48) oraz rady nadzorczej (art. 46). Mając to na względzie należy stwierdzić, że § 51 pkt 6 Statutu Spółdzielni przewiduje jedynie kompetencję Rady Nadzorczej dla generalnego określenia wysokości kwot (limitów), a nie decydowanie o poszczególnych wydatkach. Jeżeli Rada Nadzorcza z tych kompetencji nie korzysta, to nie może to oznaczać, że na tej drodze dochodzi do przejęcia (przechwycenia) przez nią ustawowego upoważnienia Zarządu do kierowania bieżącą działalnością Spółdzielni i reprezentowania jej na zewnątrz (art. 48 § 1 Prawa spółdzielczego). Prowadzi to do wniosku, że jeżeli Rada Nadzorcza nie skorzystała z upoważnienia przewidzianego w § 51 pkt 6 Statutu Spółdzielni, to tym samym nie określiła limitu kwot wynikających z zaciąganych zobowiązań, które wymagają uzyskania przez Zarząd jej zgody, a to oznacza, iż taki limit nie obowiązywał Zarządu, nie zaś, że w ten sposób wyznaczony został „limit”, istota którego sprowadza się do tego, że zaciągnięcie każdego zobowiązania pieniężnego z osobna wymaga każdorazowej zgody Rady Nadzorczej. Do tego ostatniego wniosku nie prowadzą ani wykładnia językowa § 51 pkt 6 Statutu Spółdzielni, ani analiza ustawowych kompetencji Zarządu i Rady Spółdzielni oraz ich ustrojowej pozycji jako organów Spółdzielni, ani też względy natury funkcjonalnej.

Wbrew sugestiom zawartym w uzasadnieniu kasacji inaczej należy oceniać znaczenie art. 48 Prawa spółdzielczego w kontekście zasądzenia na rzecz strony powodowej określonej kwoty z tytułu pobrania przez pozwanego sumy 7000 zł. Działanie pozwanego w tym zakresie było bezprawne i stanowiło źródło szkody strony powodowej. W myśl art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego do kompetencji

rady nadzorczej spółdzielni, a nie do jej zarządu, należy podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowania spółdzielni przy tych czynnościach. Zaliczka pobrana przez pozwanego na poczet przewidywanego przyszłego wynagrodzenia nie była typową zaliczką udzielaną pracownikom. W istocie – uwzględniając jej charakter i okoliczności pobrania – należy przyjąć, iż decyzja w sprawach jej przyznania miała charakter czynności modyfikującej treść stosunku pracy pozwanego i w następstwie tego mieściła się w pojęciu czynności prawnej dokonywanej między spółdzielnią a członkiem zarządu w rozumieniu art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego. To zaś oznacza, że nie mieściła się ona w ramach upoważnienia Zarządu do kierowania działalnością Spółdzielni (art. 48 § 1 Prawa spółdzielczego) i wobec tego była bezprawna. Innymi słowy, z uwagi na regulację art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego (§ 51 pkt 11 Statutu Spółdzielni) uchwała Zarządu podjęta z udziałem pozwanego – na podstawie której przyznał on odwołanym członkom Zarządu zaliczki na poczet przyszłych wynagrodzeń i to z kwoty przeznaczonej na inny cel (na wpłatę na rachunek bankowy powodowej Spółdzielni) – pozbawiona była podstawy prawnej. Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie podziela pogląd wyrażony w takiej samej sprawie (prezesa Spółdzielni) przez ten Sąd (w powołanym wyżej jego wyroku z 19 marca 1998 r.), według którego „przyznawana sobie” przez pozwanego zaliczka była świadczeniem nienależnym w dacie podjęcia nieuprawnionych działań przez odwołany Zarząd, skoro należne do dnia rozwiązania stosunku pracy wynagrodzenie za pracę zostało pozwanemu wypłacone. W tych okolicznościach na pozwanym ciążył obowiązek zwrotu bezprawnie przyznanej i samowolnie pobranej kwoty zaliczki na zabezpieczenie jego ewentualnych przyszłych roszczeń o zapłatę wynagrodzenia. Jego odpowiedzialność wynikała z umyślnego wyrządzenia szkody pracodawcy (art. 122 KP). Szkoda polegała przy tym na bezprawnym pozbawieniu go przez pozwanego możliwości dysponowania określoną kwotą, z tym, że - uwzględniając okoliczności sprawy – istnieją podstawy dla przyjęcia, iż pozwany co najmniej godził się z tym, że jego zachowanie stanowi naruszenie obowiązującego prawa i wobec tego wyrządził stronie powodowej szkodę w sposób umyślny. Niezależnie od tego należy zaznaczyć, iż w ocenie Sądu Najwyższego rozstrzygającego niniejszą sprawę istnieją pewne przesłanki, by zachowanie pozwanego kwalifikować także w kategoriach nienależnego świadczenia. Ogólnie na tego typu możliwość wskazuje art. 414 KC, który stanowi, że przepisy

tytułu o bezpodstawnym wzbogaceniu nie uchybiają przepisom o obowiązku naprawienia szkody. Ostatecznie jednakże trafniejsza wydaje się kwalifikacja przyjęta już wcześniej przez Sąd Najwyższy w wyroku z 19 marca 1998 r., zwłaszcza jeżeli na uwadze mieć nasilenie złej woli ze strony pozwanego, bezprawność jego działania oraz to, że to on (wspólnie z pozostałymi członkami Zarządu) doprowadził do bezprawnego przejęcia środków Spółdzielni na swoją rzecz, co nie odpowiada typowym przypadkom nienależnego świadczenia w pojęciu art. 410 KC. Istotniejsze jest tu jednakże to, że w związku z dochodzoną od pozwanego kwotą 7000,00 zł w kasacji postawiony został jedynie zarzut naruszenia art. 328 KPC oraz (co wynika z uzasadnienia kasacji) art. 52 § 1 i 48 Prawa spółdzielczego. Powołując te przepisy kasacja wywodzi, że w ich świetle zachowaniu pozwanego nie można przypisać bezprawności. Jest to jednakże stanowisko błędne, zwłaszcza jeżeli uznać – co zostało wyżej wyjaśnione – że uchwała podjęta z udziałem powoda o wypłaceniu mu zaliczki 7000,00 zł w charakterze zabezpieczenia ewentualnych jego roszczeń z tytułu wynagrodzenia nie mieściła się w ramach upoważnienia Zarządu Spółdzielni wynikającego z art. 48 Prawa spółdzielczego. Tym samym bezpodstawny jest zarzut naruszenia art. 48 Prawa spółdzielczego. Zarzut naruszenia art. 52 § 1 Prawa spółdzielczego jest niezrozumiały jeżeli zważyć na treść tego przepisu. Chybiony jest zarzut naruszenia art. 328 KPC i to z różnych powodów. W istocie kasacja nie wyjaśnia, na czym polega jego naruszenie, jak również nie wskazuje z czego wynika, iż jego naruszenie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (czego wymaga art. 393<sup>1</sup> pkt 2 KPC). W towarzyszącym mu przy tym zdaniu, że jego naruszenie „polegało na ustaleniu, wbrew materiałowi dowodowemu zgromadzonemu w sprawie, że powód bezpodstawnie zatrzymał kwotę 7000,00 złotych należącą do spółdzielni”, zawarta jest sprzeczność, bo zakłada się w nim, że o błędnym zakwalifikowaniu zachowania powoda jako „bezprawnego” może bezpośrednio decydować zgromadzony materiał dowodowy, podczas gdy o stwierdzeniu bezprawności jakiegoś zachowania zawsze decyduje ocena prawna (dokonywana na podstawie prawa materialnego), a nie tylko sam materiał dowodowy (z pominięciem regulacji prawnomaterialnej). Niezależnie od tego przytoczone zdanie nie koresponduje z treścią art. 328 KPC i wobec tego nie może być uznane za zawierające sensowne uzasadnienie podstawionego zarzutu naruszenia tego przepisu.

Zasadny jest kasacyjny zarzut naruszenia art. 481 KC w związku z art. 300 KP. W kasacji w tym zakresie słusznie podniesiono, że jakkolwiek przepisy te nie

zostały powołane jako stanowiące podstawę zasądzenia przez Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odsetek ustawowych od kwoty 122 zł, to jednak na nich w gruncie rzeczy musiał on opierać to rozstrzygnięcie, bo trudno znaleźć jakieś inne przepisy, które mogłyby w sposób sensowny wchodzić w tym wypadku w rachubę. W myśl art. 481 KC odsetki należą się od dłużnika, który opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Wprawdzie strona powodowa domagała się od pozwanego kwoty 122 zł, stanowiącej równowartość „pagera będącego na stanie pozwanego, a nie zwróconego przezeń spółdzielni”, ale należy stwierdzić, że w ramach stosunku pracy służyło jej w pierwszej kolejności roszczenie o jego zwrot (czego zresztą również się domagała). Ponieważ ostatecznie pozwany – choć z opóźnieniem – zwrócił sporny „pager” nie można przyjmować, że roszczenie o jego zwrot przekształciło się w roszczenie odszkodowawcze (pieniężne). Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie zasądził odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej w następstwie „zatrzymania” pagera, a wobec tego nie miał też podstaw do zasądzenia ustawowych odsetek, gdyż należą się one jedynie w razie opóźnienia się w spełnieniu świadczenia pieniężnego, a nie w razie opóźnienia się w spełnieniu obowiązku zwrotu określonej rzeczy. Odsetki ustawowe nie należą się od pracownika z tytułu opóźnienia się przez niego ze spełnieniem obowiązku zwrotu rzeczy należącej do pracodawcy, chyba że z powodu niewykonania tego obowiązku zasądzona zostanie na jego rzecz określona kwota odszkodowania.

Nietrafny jest natomiast kasacyjny zarzut naruszenia art. 98 § 1 KPC. Pozwany zaskarżył bowiem apelacją wyrok Sądu pierwszej instancji w całości, natomiast uwzględniona została ona tylko w nieznaczej części. Ważniejsze jednakże jest to, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego sprawa kosztów postępowania nie należy do tej materii, która może być przedmiotem skargi kasacyjnej. Kwestia zasądzenia kosztów ma charakter akcesoryjny i nie mieści się w pojęciu sprawy (podlegającej postępowaniu kasacyjnemu) według art. 392 § 1 KPC. Stąd też zarzut naruszenia art. 98 § 1 KPC nie został uwzględniony.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 i 100 KPC w związku z art. 108 i 393<sup>15</sup> KPC.

Mając na uwadze wskazane wyżej motywy Sąd Najwyższy, stosownie do art. 393<sup>15</sup> KPC i art. 393<sup>12</sup> KPC, orzekł jak w sentencji wyroku.

=====